

Indrukken van een congresganger

Leo van Gelderen

Op dinsdag zou het Apimondia-congres beginnen; maandag gingen we even kaarten halen. Maar dat viel tegen. We kwamen terecht bij een allervriendelijkste dame die ons meesleepte van hot naar her. Ze wist op geen enkele vraag van onze kant een antwoord te geven en gaf ook volmondig toe nergens ook maar iets van te begrijpen. Vragen aan een collega kon al evenmin: dat had ze al teveel gedaan en dus hielpen die haar niet meer. Na twee! uren waren we zo ver dat we aan de kassa de toegangsgelden konden betalen.

242 Daarna zouden we onze badges (belangrijk!) krijgen en alle andere papieren die betrekking hadden op het hele gebeuren. Echter de man die de badges moest maken was net even weg en dat kon nog wel een kwartiertje aanlopen. Dus zijn we maar even de expositiezaal ingelopen waar de 96 standhouders druk bezig waren hun stands op orde te brengen. Tot onze verwondering hield niemand ons tegen en konden we ongestoord kennis nemen van wat nog niet voor onze ogen bestemd was. Wat we daar zagen was niet gering. Er waren zeer eenvoudige stands, maar ook heel uitgebreide. Zo waren er vier Japanners achter een tafel die bijenpostzegels te koop aanboden, zonder enige versiering of opsmuk. Maar er waren ook stands waar je een dag lang kon rondkijken om alles goed op te nemen (Carl Fritz (CFM) en Lega). Er waren ook stands (Thomas) die zich volledig hadden toegelegd op de professionele imker met mininaal 500 volken, met enorme machines om bijvoorbeeld hele honingkamers tegelijk te ontzegelen en te slingeren, vulmachines en etiketteermachines.

Na een uurtje kijken gingen we onze badges ophalen. We kregen ook een keurig groen tasje met alle papieren erin. We hadden liever een paars tasje (Engelstalig) gehad maar we kregen een groene (Duitstalig), want de paarse waren op. Daarna wilden we weer terug naar de expositiezaal, want we waren nog lang niet uitgekeken. Nu kwam echter de gorilla in actie, want aan onze groene tassetjes werden we onmiddellijk herkend als gewone congresgangers, als niet-standhouders. Zo werkte dat dus.

De volgende dag ging het echt beginnen. Al om negen uur zaten we met velen (in totaal zijn er bijna 9.000 bezoekers geweest) in de grote zaal, gewapend met koptelefoons, waardoor we konden kiezen uit vijf talen, want alles wat gezegd werd, werd meteen

vertaald. Leuk was het te horen dat Ridder van Rappard, één van de oprichters van Apimondia nog niet vergeten was.

U moet niet denken dat alles wat gedaan wordt te volgen is. Er zijn vaak meerdere lezingen tegelijk en het programma liep van 's morgens negen tot 's avonds negen, de expositie nog niet eens meegerekend. Dan was er ook nog een didactische tentoonstelling, waar doorlopend films en video's te zien waren, alsmede een groot aantal posters, waarop allerlei personen en instanties wetenswaardigheden hadden opgeschreven, wat vaak erg interessant was. Kortom er was te veel om op te noemen, laat staan om er serieus kennis van te nemen. Daarom zoek je maar wat krenten uit de pap. Niet alleen het luisteren naar lezingen is interessant maar ook het ontmoeten van imkers uit andere landen. Dat kennismaken werd vergemakkelijkt door de paarse en groene tassetjes, die je natuurlijk ook op bijvoorbeeld de camping tegenkwam.

Enkele onderwerpen

Door middel van de **bijedans** vertellen haalbijen aan andere bijen de richting waarin het voedsel te vinden is. Maar ook wordt aangegeven op welke afstand dat voedsel te vinden is. Meestal wordt aangenomen dat de bijen die afstand bepalen aan de hand van het energieverbruik. In Duitsland zijn proeven genomen om dat eens uit te zoeken. Daarom bood men de bijen voedsel aan dat was opgehangen aan een ballon. Toen de ballon op bodemhoogte hing reageerden de bijen terecht met: 70 m. Daarna werd de ballon stukje bij beetje opgelaten. Toen hij op 90 m hing was de afstand toegenomen tot 114 m. Er was ook veel meer energie nodig om helemaal tot op 90 m hoogte te vliegen. Toch gaven de dansbijen nu een afstand aan van 50 m. Op een hoogte van 60 m vermeldde de bijen 30 m. Dat betekent dus dat uit de verbruikte energie niet de afstand wordt afgeleid.

Varroamijt

In Zwitserland is iemand die raten heeft nagemaakt van transparant materiaal. Daardoor kun je precies zien wat er in de cel gebeurt, ook als die gesloten is. Het blijkt dat de varroamijten meestal op de wand van de cel verblijven. De varroamoeder verstopt zich onder de larve na het binnensluipen, eitjes worden er

op afgezet, ze rusten er, ze ontlasten er zich, en ze paren er. Ze komen dus alleen maar op de pop om te eten.

Amerikaans vuilbroed (AVB)

Er is in het buitenland veel minder aandacht voor AVB-sporen in honing. In Zwitserland is 95% van de import-honing besmet met sporen. Van de Zwitserse standen bleek de honing voor 17% besmet. Op die standen waar nooit vuilbroed was geconstateerd kwamen in 5,7% van de onderzochte honing toch nog AVB-sporen voor.

In Denemarken doet Hansen onderzoek naar deze ziekte. Hij deed een kort verslag over zijn onderzoek dat in 1986 begon. Daarbij worden gezonde volken met AVB-sporen gevoerd. Dat gebeurt door honing te gebruiken die afkomstig is van volken die zichtbaar ziek zijn. Of de gevoerde volken ziek worden hangt niet af van de hoeveelheid sporen die gevoerd worden. Ook kun je geen voorspellingen doen aan de hand van de hoeveelheid sporen die in de honing van zo'n volk gevonden wordt. Je kunt alleen zeggen dat zo'n volk ziek kan worden. Maar in enkele gevallen blijkt een volk toch te genezen. Dat is dan te danken aan het opruimen van gedood broed door die bijen. In het algemeen kun je zeggen dat de overlevingskansen van een bijenvolk bij aanwezigheid van *Bacillus larvae* afhangt van de bedrijfsmethode en van de weerstand van een volk.

Apitherapie

Er was veel aandacht en ook van toehoorderszijde veel belangstelling voor apitherapie. Dat betrof alle bijenprodukten, dus bijengif, propolis, was, pollen, honing en koninginnengelei. De waardering voor deze produkten wordt over het algemeen niet gedeeld door de medici. Het bijmengen van propolis en pollen in het voer van kippen geeft een betere vleeskwiteit. Bij mensen is propolis geschikt voor gebruik in een vermageringsdieet. Wie honing wil gebruiken voor wondbehandeling moet zorgen voor verse honing. Als honing een behandeling krijgt in de magnetron wordt ze ongeschikt voor dit doel.

Zwermen

Zwermneiging ontstaat in een volk als aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Eén van die voorwaarden is het aanwezig zijn van voldoende voedselvoorraad. Als van een bijenvolk waarin de zwerm drift ontstaat het grootste deel (bijvoorbeeld 60%) van de honingvoorraad wordt afgenomen, buigt die zwermstemming om in een ongekende haaldrift. Een imker maakt

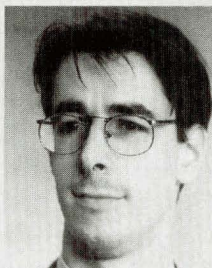
gebruik van grote kasten, waarin vier volken met elk een koningin in vier afdelingen gehuisvest zijn. Als één van de volken zwermplannen ontwikkelt worden de drie niet-zwermplustige moeren verwijderd en de volken verenigd. Zo ontstaat een enorm volk met zwermplannen. Als nu flink wat voedsel afgenomen wordt ontstaat een haaldrift die een superoogst garandeert.

Tot zo ver dit verslag over Apimondia 1995.

Onvermeld is gebleven de sfeer die dat hele gedoe met zich meebrengt. Ook de contacten met medeimkers, die zo maar kunnen ontstaan. Natuurlijk het kennismaken van alle imkermaterialen, waarvan verreweg de meeste nooit door ons zullen worden aangeschaft. Al met al iets om over na te denken als over twee jaar zo'n zelfde circus wordt georganiseerd in Antwerpen. Hopelijk wordt er dan vooraf wat meer aandacht aan besteed in Nederlandse vakbladen dan dit jaar het geval was, want Antwerpen is voor Nederlandse imkers wel heel gemakkelijk te bereiken en er zal vast wel belangstelling bestaan ook eens zo'n happening mee te maken.

bijen

REDACTIE

Nog steeds niet voorgesteld

Lid van de redactie BIJEN namens de LLTB:
drs. Martin Schyns (1963)

Ik heb biologie gestudeerd aan de Universiteit van Amsterdam met als specialisatie richting microbiologie. In 1983 winterde ik mijn eerste bijenvolk in. Sindsdien ben ik verknocht aan het imkeren. Het aantal volken waarmee ik de laatste jaren imker schommelt rond de vijf. Tot op vandaag werk ik met standbevruchte 'Hollandse' bijen maar vanwege import van andere bijenrassen in de omgeving van mijn stand overweeg ik mijn bijen op een of andere manier 'raszuiver' te houden. Als redactielid probeer ik vooral praktische onderwerpen onder de aandacht te brengen in ons maandblad. Veel zaken kun je als praktisch imker uit boeken halen, maar een echte vakman word je pas door het imkeren zelf en door uitwisseling van ervaringen met collega's. Ik denk dat **Bijen** hierin een belangrijke rol kan en moet spelen.